

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-11007441
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

19 Kasım 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara dair cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (2 Takım)

7/14619
BK 11

**ANTALYA MİLLETVEKİLİ
SAYIN AV. ALİYE ÇOŞAR'IN
TBMM 7/14619 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİ**

SORULAR:

Elmalı İlçemizin Düden, Eymir ve Pirhasanlar Mahallerindeki halkın hayvanlarını otlatıldığı mera alanının bir şirkete kiralanarak GES projesi yapılmak istenmesi yöre halkımızı oldukça tedirgin etmektedir. Güneş enerji santralleri, büyük ölçekli araziyi kaplamakta, arazi bozulmasına, habitat kaybına neden olabilmektedir. Köy merası ve tarım arazisi üzerine kurulanlar gıda güvenliğini tehdit etmektedir. Bölge halkı nüfusun büyük bir bölümü tarım ve hayvancılıkla geçimini sağlamaktadırlar. Bu proje ile mera ve tarım alanlarının GES Projesi ile ranta açılması sonucu yaşam alanları büyük zarar görecektir. 25.07.2024 tarihinde Elmalı ilçemizin Düden Mahallesinde yapılan ÇED Bilgilendirme Toplantısında köy meralarını ve tarım arazilerini kaybetmek istemeyen ve yaşam alanlarını savunan köylüler projeye karşı çıkmışlardır. Bu bağlamda;

- 1) Elmalı İlçemizin Düden, Eymir ve Pirhasanlar Mahallerindeki köy merasının kiraya verilerek kurulması planlanan güneş santrali için Marjinal Tarım Raporu ve Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) Muafiyet Raporları alındı mı?
- 2) Tarım alanına kurulacak olan Güneş Enerji Santrali Projesine ÇED Olumlu Raporu verilmiş midir? Verilmişse hangi gerekçelerle ÇED olumlu kararı verilmiştir?
- 3) Meranın kiraya verilerek projenin çevreye verdiği zararlara ilişkin Bakanlığınızın yaptığı bir çalışma var mıdır?
- 4) Elmalı İlçesinde kaç tane GES projesi vardır? Kaç tane daha GES projesinin yapılması planlanmaktadır? Mevcut projelerin denetimleri ne şekilde yapılmaktadır?
- 5) Anayasanın 56. maddesinde "Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir." hükmü gereği, güneş enerji santralinin maden ve taş ocaklarının tarım alanlarına, çevreye ve insan sağlığına verdiği zararlar ve 25.07.2024 tarihinde Düden Mahallesinde yapılan ÇED Bilgilendirme Toplantısında halkın projeyi istememeleri dikkate alınarak Köy Merasının kiralanması ve GES Projesi iptal edilecek midir? Düden, Eymir ve Pirhasanlar'lı halkımızın talepleri dikkate alınacak mıdır?

CEVAPLAR:

1, 2, 3, 5- 2872 sayılı Çevre Kanunu ile 5491 sayılı Çevre Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna istinaden çıkarılan Yönetmelikler ve diğer ilgili mer'i mevzuat hükümleri çerçevesinde ÇED çalışmaları yürütülmektedir.

Bakanlığımız; gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesine ilişkin incelemeler yaparak, bu hususta alınacak önlemler, çevreye zarar verecek faktörler, seçilen yerle ilgili teknolojik alternatifler, projelerin uygulanabilirliğine yönelik değerlendirmeler yapmak suretiyle, uygulanacak projenin çevresel etkilerinin en aza indirilmesi için yürütülmesi planlanan faaliyetleri izlemek ve kontrol etmekle yükümlüdür.

Antalya İlinde kurulması planlanan bahse konu "Güneş Enerji Santrali Projesi" nin çevreye ve doğaya olası etkileri de ÇED süreci içerisinde gerek Bakanlığımızca gerekse proje kapsamında oluşturulan İnceleme Değerlendirme Komisyon üyesi kurum/kuruluşlar (Antalya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü) tarafından detaylı bir şekilde değerlendirilmiştir.

Antalya İli Elmalı İlçesi 0 Ada/1853 Parselde Cengiz Elektrik Toptan Satış A.Ş. tarafından yapılması planlanan Censtorage- 11 Cengiz GES ve Enerji Depolama Tesis (50 MWm / 50 MWe/50 MWp- 50 MWh- 74,93 Ha) projesi hakkında, ÇED Yönetmeliği ÇED Genel Formatı (EK-3) çerçevesinde hazırlanan başvuru dosyası 29.04.2024 tarihinde sunulmuştur.

Söz konusu projeye ilişkin ÇED Yönetmeliği'nin 9. maddesi gereğince ÇED sürecine halkın katılımını sağlamak, proje hakkında bilgilendirmek, görüş ve önerilerini almak amacıyla 25.07.2024 tarihinde Antalya İli, Elmalı İlçesi, Düdenköy Mahallesi; Halkın Bilgilendirilmesi ve Sürece Katılımı Toplantıları düzenlenmiştir. Yöre halkı; bahse konu projeye karşı olduklarını, geçimlerini tarım ve hayvancılıkla sağladıklarını, projenin mera ve tarım alanlarına yapılması halinde yaşam alanlarının büyük zarar göreceği belirterek projenin iptal edilmesi talebinde bulunmuşlardır.

ÇED süreci içerisinde; İDK üyesi Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün; "faaliyet sahasının mutasavver Elmalı Karagöl Sedde Depolaması Projesi sınırları içerisinde kaldığı ve planlanan GES tesisinin Karagöl taban kotuna yakın kotlarda olduğu ve projenin hayata geçmesi halinde alanın su altında kalacağı tespit edildiğinden, Censtorage-11 Cengiz GES ve Enerji Depolama Tesis projesinin yapılmasının uygun görülmediği" görüşü doğrultusunda ÇED Yönetmeliği'nin 5. Maddesinin 2. fıkrası uyarınca 16.08.2024 tarihinde "Censtorage 11 Cengiz GES ve Enerji Depolama Tesis (50 MWm / 50 MWe/50MWp- 50 MWh- 74,93 Ha)" projesinin ÇED süreci sonlandırılmıştır.

4- 1993 yılından itibaren ÇED Kararı verilen projeler; Bakanlığımız ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü resmi internet sayfasında (<https://ced.csb.gov.tr/>) yer alan "ÇED Olumlu Kararları/ÇED Olumsuz ve İptal/İade Kararları" bölümünde yayınlanmakta olup, sektör seçimi yapılarak verilen kararların sektörel dağılımına ulaşılabilir. Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatının denetim personeli tarafından, faaliyetlere yönelik olarak planlı, ani ve şikayetler üzerine çevre denetimleri ve ÇED İzleme-Kontrol çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

Ayrıca, ÇED İzleme-Kontrol ve çevre denetimi çalışmalarında; ÇED Kararı bulunan projeler yerinde incelenerek gerek ÇED Raporları gerekse Proje Tanıtım Dosyalarında yer alan taahhütler doğrultusunda çalışılıp çalışılmadığı ve bu taahhütler kapsamında yükümlülüklerin yerine getirilip getirilmediği hususları irdelenmekte ve aykırılıkların tespit edilmesi halinde 2872 sayılı Çevre Kanunu gereğince idari yaptırımlar ve para cezaları uygulanmaktadır.